

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conferentiæ Theologico Morales

Compendiosè propositæ ac breviter resolutæ Ad Usum Directorum
Conferentiarum Hebdomadalium ... DD. Parochorum, Curatorum,
Confessariorúmque omnium

Ex Materia De Actibus Humanis Excerptarum

Sargar, Elisaeus

Augustæ Vindelicorum, 1720

Conferentia Cl. De propositis & desideriis conditionatis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41214

CONFIDENTIA CI.

De propositis & desideriis conditionatis.

195. **R**ESOLUTIO I. Licitæ sunt proposita
& desideria conditionata sub conditione
revera auferente malitiam actus propositi per in-
tellectum, & reipsa non subsistente: idque non
tantum in iis, quæ solo jure positivo prohibentur,
ut vellem hodie comedere carnes, nisi esset dies veneris;
sed etiam de iis, quæ sunt intrinsecè mala, ita tamen,
ut in aliquo statu, vel casu possint esse licita & bo-
na; si nimirum considerentur sub conditione talis
status vel casus: ut vellem prædari, si Deus permitte-
ret: ducere hanc in uxorem, si antea uxoratus non es-
sem &c. Sanch. lib. 1. moral. c. 2. n. 24. Vasq. Laym.
& comm.

Ratio verò est: quia actus isti inefficaces ten-
dunt in actum externum, non ut finem vel termi-
num faciendum à parte rei, sed præcisè ut in objec-
tum propositum per intellectum; ideoque ab eo
non plus malitiæ sumunt, quam proponatur per
intellectum; sed intellectus proponens objectum
sub tali conditione auferente omnem malitiam ac-
tus, nullam in actu malitiâ ponit, ut patet: ergo
nullam inde sumit malitiâ ejus desiderium vel
volitio conditionata & inefficax. Unde etsi tibi
jure naturæ interdicti sint isti actus externi v. g. Re-
ligioso ducere & cognoscere uxorem: quia tamen
non desideras absolutè & efficaciter, sed solum sub
conditione, sufficit tibi matrimonium revera cogi-
tari posse in eo statu, quo tibi interdictum non es-
set. Cæterum negari non potest, actus ejusmodi

nisi bono aliquo fine vestiuntur, ordinariè ut minimum otiosos esse, & venialiter malos; imò Sa. F. *peccatum*: vocat periculosos: & Cajet. eodem V. *fatuas & diabolicas tentationes*. Proinde maxime cavendum in materia luxuriæ, ne quis ejusmodi actibus, quantumvis conditionatis & inefficacibus, diutius immoretur & seriò complacet non sine periculo culpæ mortalis. Et ideo sit

196. RESOLUTIO II. Illicita sunt omnino desideria conditionata, omnesque volitiones, vel leitates, ac complacentiæ simplices de rebus quibusvis malis, sub tali conditione, quæ nullo modo aufert malitiam actûs, etiamsi à parte rei ponere-tur, ac poni posset: Ita Sanch. & Laym. cit.

Ratio est: quia licet consensus conditionatus nihil ponat in rerum natura ex parte objecti voliti, in voluntate tamen ponit actualem affectum committendi aliquod peccatum, exceptâ solâ illâ conditione, quæ non aufert malitiam peccati; ac proinde eadem culpa erit velle illud peccatum cum tali conditione: at tunc esset sine dubio volitio mortalis: ergo & nunc.

Hinc sequitur sequentes omnes peccare mortaliter, quorum unus dicit, *frangerem jejunium, si carnes vel cœnam haberem*: alter *veller inebriari, scortari, machari, si pecuniam haberet vel occasionem*. Tertius *adulterium cum hac committeret, nisi infamiam vel penam timeret*. Quartus *veller fornicari, si religiosus vel Sacerdos non esset*, omnes enim hi habent actualem affectum ad talia peccata.

197. Petes, quid sentiendum de marito dicente, *si Deus vellet uxorem meam mori, plurimum gauderem?*

rem? R. Si maritus significat *affectum antecedentem* ad divinam voluntatem, quia scilicet vellet Deum velle uxorem mori, idem erit, ac optare ipsam mortem uxoris; ideoque, si injustè, peccaturum mortaliter; si verò significat *affectum solum consequentem* ad voluntatem divinam: quòd nimirum postquam Deus voluisset uxorem mori, cum gaudio vellet voluntatem suam conformare cum divinitate de se actus optimus est, secluso tamen omni maligno affectu in uxorem, & complacentia de malo ipsius. Atque hoc omnino securum est, si uxor cara sit, suspectum valde, si sit exosa. Ut notat Sanch. l. 1. moral. c. 2. n. 29.

CONFERENCE CII.

De delectationibus morosis.

198. **D**electatio morosa propriè est *simplex complacentia voluntaria de re illicita, sine intentione eam opere implendi*: dicitur autem *morosa*, non propter mora temporis, cum fieri possit in instanti, sed ab immoratione consensùs, quia nimirum voluntas libero consensu in solo motu delectationis circa opus cogitatum immoratur & acquiescit, absque intentione ulterius tendendi in opus ipsum.

RESOLUTIO: Omnis delectatio morosa, voluntaria ac absoluta de re cogitata formaliter mala, est peccatum pro ratione materiæ mortale vel veniale. Est communis D. Thom. 1. 2. q. 74. a. 8. Sanch. Less. Sanch. Layman. Marchant. aliorumque Patrit. hic n. 22.

Dicitur I. Est peccatum. Patet ex Script. ad Galat. 5. Manifesta sunt opera carnis, quæ sunt fornicatio,